

Utenriksdepartementet
Postboks 8114 Dep
0032 OSLO

VÅR REFERANSE
24/1753

DERES REFERANSE

DATO
26.04.2024

Høringssvar– Forslag til en ny lovbestemmelse om taushetsplikt i sanksjonsloven

1. Innledning

Utenriksdepartementet (UD) har i høringsnotat av 5. februar 2024 foreslått endringer i lov av 16. april 2021 om gjennomføring av internasjonale sanksjoner (sanksjonsloven). Det er foreslått en ny bestemmelse om taushetsplikt.

Bakgrunnen for forslaget er en sterk økning i henvendelser til UD, særlig fra næringslivet, med spørsmål om sanksjonsreglene i kjølvannet av Russlands krig mot Ukraina. Formålet med forslaget er blant annet å ivareta næringslivets behov for fortrolighet om sanksjonssaker i dialog med offentlige myndigheter.

Forslaget har høringsfrist 5. mai 2024.

2. Finanstilsynets vurderinger

Forvaltningen av sanksjonsloven tilligger UD. I høringsnotatet punkt 3.4 fremgår det at "Finanstilsynet bistår Utenriksdepartementet med å avklare prinsipielle spørsmål om finansielle sanksjoner og forhold som berører foretak under Finanstilsynets tilsyn."

Finansdepartementet har alminnelig instruksjonsmyndighet overfor Finanstilsynet. Finanstilsynet finner i lys av dette, samt høringsnotatet punkt 3.4, grunn til å understreke at Finanstilsynets oppdrag på sanksjonsområdet gis av Finansdepartementet. I den senere tid har slike oppdrag bestått i å vurdere mulige konsekvenser for den norske finanssektoren av forslag til endringsforskrifter som gjennomfører restriktive tiltak vedtatt i EU. Finanstilsynet svarer Finansdepartementet direkte på henvendelsene, og det er Finansdepartementet som eventuelt videreformidler Finanstilsynets svar til UD. Finanstilsynet bemerker for øvrig at Finanstilsynet fører tilsyn med sanksjonsscreening i banker, kredittforetak og finansieringsforetak, jf. hvitvaskingsforskriften § 7-3, men forskriften er fastsatt med hjemmel i hvitvaskingsloven.

Vedrørende betydningen av bestemmelsen for Finanstilsynet

Hvorvidt Finanstilsynet vil omfattes av den foreslåtte bestemmelsen om taushetsplikt i sanksjonsloven er ikke vurdert i høringsnotatet.

Finanstilsynet legger til grunn at Finanstilsynet ikke anses å ha oppgaver knyttet til forvaltningen av sanksjonsloven, og at Finanstilsynet følgelig ikke vil være omfattet av den foreslåtte bestemmelsen om taushetsplikt i sanksjonsloven.

Finanstilsynet fremhever i denne sammenheng at forvaltningsloven gir generelle regler om Finanstilsynets saksbehandling. Loven omfatter blant annet regler om taushetsplikt. Reglene suppleres av reglene om taushetsplikt i finanstilsynsloven § 7. Etter denne bestemmelsen er Finanstilsynets styremedlemmer og ansatte, samt sakkyndige engasjert av Finanstilsynet etter finanstilsynsloven § 2 femte ledd, underlagt taushetsplikt overfor uvedkommende om det som de i sitt arbeid får kjennskap til om en kundes forhold. De må heller ikke gjøre bruk av slike opplysninger i ervervsvirksomhet.

Taushetsplikten, samt forvaltningslovens bestemmelser, gjelder også for personer og foretak som mottar opplysninger underlagt lovpålagt taushetsplikt fra Finanstilsynet.

I tillegg inneholder sektorregelverket flere bestemmelser om Finanstilsynets taushetsplikt, eksempelvis verdipapirhandelloven § 19-6 og verdipapirfondloven § 11-8.

Finanstilsynsloven § 7 andre ledd samt forskrift om utveksling av opplysninger med tilsynsmyndigheter fra land i og utenfor EØS-området inneholder enkelte spesifikke unntak fra taushetsplikten etter finanstilsynsloven og forvaltningsloven.

Særlig om foretaks taushetsplikt

Som det påpekes i høringsutkastet, spiller finansforetak, herunder banker, en viktig rolle i etterlevelsen av sanksjonsregelverket. Finanstilsynet noterer at Utenriksdepartementet i høringsnotatet viser til finansforetaksloven § 9-6 om finansforetaks taushetsplikt. Finanstilsynet bemerker for ordens skyld at også annet sektorregelverk som gjelder foretak som omfattes av sanksjonsregelverket pålegger foretak taushetsplikt, eksempelvis verdipapirhandelloven § 10-5 og verdipapirfondloven § 2-7. Finansforetaks taushetsplikt reguleres også i finanstilsynsloven § 16-2.

For Finanstilsynet

Knut Haugan
konst. avdelingsdirektør

Brita Daae Hrenovica
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.